

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Nota aan de leden van de Vlaamse Regering

Betreft:

- **Ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing**
- **Definitieve goedkeuring na adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

1. SITUERING

1.1. Inleiding

De artikelen 128 tot 134 en artikel 135, 18°, van het Vlaamse decreet van 18 december 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016 wijzigen artikel 3.2.1 van Energiedecreet van 8 mei 2009, met betrekking tot het energiefonds, en titel XIV van het Energiedecreet van 8 mei 2009, met betrekking tot een aanpassing van de Vlaamse energieheffing. Dat decreet werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 29 december 2015, en trad op 1 maart 2016 in werking.

Bij arrest nr. 83/2017 vernietigde het Grondwettelijk Hof op 22 juni 2017 de artikelen 129 tot en met 134 en artikel 135, 18° van het Vlaamse decreet van 18 december 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016.

Het Gr. Hof stelde in haar voormelde arrest dat hoewel nog steeds een forfaitair basisbedrag wordt geïnd terwijl voor bepaalde afnamepunten geen enkel verbruik wordt vastgesteld, het bedrag van de energieheffing eveneens wordt vastgesteld op basis van het jaarlijkse elektriciteitsverbruik, dat zelf wordt berekend op basis van de voortschrijdende jaarlijkse som van de afnamen. Doordat de in het geding zijnde heffing op die manier gekoppeld is aan die afgenomen hoeveelheid elektriciteit, heeft zij volgens het Gr. Hof tot gevolg dat aan de houder van een afnamepunt een belasting wordt opgelegd die niet kan worden onderscheiden van die waarin is voorzien in de federale bepalingen die het elektriciteitsverbruik zelf belasten, en waardoor afbreuk wordt gedaan aan het fiscale non bis in idem beginsel. Dit vormt de grond voor de vernietiging.

Teneinde de rechtsonzekerheid en de administratieve en juridische moeilijkheden te vermijden die een vernietiging met terugwerkende kracht zou teweegbrengen besliste het Grondwettelijk Hof echter de gevolgen van de vernietigde bepalingen met toepassing van artikel 8, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof te handhaven voor de heffingsjaren 2016 en 2017.

1.2. Probleemstelling en voorgestelde oplossing

De eerste doelstelling van de energieheffing betrof het wegwerken certificatenoverschot en de werking van de certificatenmarkt herstellen. Bijkomend werden inkomsten van de heffing o.a. gebruikt voor de financiering van de energieregulator en voor de bevordering van groene warmte. Om deze doelstelling te blijven verwezenlijken zijn nog steeds maatregelen nodig.

De oplossing die zich aanreikt is enerzijds een aanpassing van de groenestroom- en WKK-quota en anderzijds een aanpassing van de (vernietigde) energieheffing. De modaliteiten van deze oplossing worden nader besproken onder de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting.

1.3. Historiek regelgevende procedure

In vergadering van 13 oktober 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing. De Vlaamse Regering gelastte tevens de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, hierover het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MiNa-raad) in te winnen met het verzoek hun advies te verstrekken binnen een termijn van tien dagen.

De SERV en de MiNa-raad lieten elk via schrijvens d.d. 26 oktober 2017 weten dat toegestane adviestertermijn hen niet toelaat om het dossier grondig te analyseren en te onderbouwen en om het overleg hierover tijdig af te ronden, en dat zij dan ook in het kader van de adviesvraag geen advies hierover verstrekken.

In vergadering van 27 oktober 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring aan het voormelde ontwerp van decreet. De Vlaamse Regering gelastte tevens de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, hierover het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

2. ADVIES VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

Op 27 oktober 2017 werd de adviesaanvraag van de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, betreffende het "Decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energieheffing", in de rol van de afdeling Wetgeving van de Raad van State ingeschreven. De termijn waarbinnen het advies moet worden gegeven, verstreek op 28 november 2017.

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstreekt betreffende het voormelde ontwerp van decreet haar advies nr. 62.377/3 echter pas op 1 december 2017. Het advies gaat als bijlage 2.

De Raad van State maakte in haar advies de volgende opmerkingen:

- De Raad van State bevestigt expliciet dat, in tegenstelling tot de door het Grondwettelijk Hof vernietigde heffing, de thans voorliggende heffing niet voorziet in een belasting op een materie die al het voorwerp uitmaakt van een federale belasting. Het gegeven dat bij het bepalen van het tarief van de heffing een onderscheid wordt gemaakt tussen afnemers aangesloten op laag-, midden-, of hoogspanning, doet hieraan volgens de Raad geen afbreuk. De aard van die aansluiting is immers niet bepalend voor de omvang van het verbruik, maar refereert veeleer aan de capaciteit van de aansluiting. Ook het onderscheid dat wordt gemaakt tussen de verschillende soorten van afnemers aangesloten op het laagspanningsnet (beschermd afnemers, andere residentiële afnemers, en niet-residentiële afnemers), houdt geen verband met het verbruik van die afnemers, zodat de belastbare materie van de heffing verschilt van die van de federale bijdrage ingevoerd bij artikel 21*bis* van de wet van 29 april 1999 „betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt“. De differentiaties die de ontworpen heffing bevat nemen bijgevolg niet weg dat de belastbare materie een fundamenteel verschillend karakter vertoont ten opzichte van die federale bijdrage, aangezien ze duidelijk onderscheiden is van de belasting van het elektriciteitsverbruik zelf.

- De Raad meent dat als zou blijken dat de ontworpen regeling, door het geheel van afnamepunten van het federaal tractienet spoor niet als één afnamepunt te beschouwen, een onevenredige last zou leggen op de NMBS, waardoor de NMBS niet of zeer moeilijk zijn taken zou kunnen voldoen, die regeling niet bestaanbaar zou zijn met evenredigheidsbeginsel dat het Vlaamse Gewest bij de uitoefening van zijn fiscale bevoegdheid moet in acht nemen. De Raad stelt echter dat ze niet in de gevolgen van de ontworpen regeling voor de NMBS inschatten en dus ook niet de gevolgen voor de bevoegdheidsoefening door de federale overheid.

Het argument dat door de heffing en het uitoefenen van de gewestelijke fiscale bevoegdheden de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid onmogelijk of overdreven moeilijk wordt gemaakt, is evenwel niet ernstig. Vooreerst is de hoogte van de heffing niet van die aard dat daardoor de NMBS niet of moeilijk aan zijn taken kan voldoen, noch wordt in de werking van een dergelijk net, wat wel tot de federale bevoegdheid behoort, ingegrepen.

Het feit dat de federale wetgever de bedoeling had het tractienet spoor als een “één en ondeelbaar” net voor het hele land te beschouwen moet overigens worden genuanceerd. De opdeling op grond van de materiële bevoegdheid als een “federaal elektriciteitsnet” staat immers niet in de weg dat zo een type van net aan gewestelijke belastingregels wordt onderworpen of dat specifieke materiële energiebevoegdheden van de gewesten niet ook op dat net van toepassing zou zijn. In dat geval zou immers in het belang van de “één en ondeelbaarheid” dat net ook moeten worden uitgesloten van toepassing van de verschillende gewestelijke certificatenverplichtingen en quotaregelingen, wat om evidente bevoegdheidsredenen niet het geval is. Ondanks de “technische en economische ondeelbaarheid” van het tractienetspoor is dat net ook onderworpen aan die regels die op dat punt binnen elk van de drie gewesten van toepassing zijn.

Er dient in dit kader op te worden gewezen dat het federaal tractienet spoor conform artikel 7.1.10, §3, vijfde lid van het Energiedecreet voor toepassing van de certificatenverplichting evenmin als één afnamepunt wordt beschouwd, terwijl dit voor de gesloten distributienetten of gesloten industriële netten wel het geval is. Het geheel van afnemers die instaan voor het verzorgen van openbaar vervoer (tractienetten spoor (NMBS) en tram (De Lijn)) wordt in dat kader niet als één afnamepunt beschouwd.

Een andersluidende toepassing in het kader van de heffing zou dan overigens op zijn beurt voor een discriminatie zorgen tussen enerzijds het tractienet spoor en anderzijds de verschillende tractienetten van de gewestelijke vervoersmaatschappij De Lijn (het net van de kusttram, de stedelijke tractienetten tram in Gent, Antwerpen) en de MIVB-tramnetten vanuit Brussel richting Vlaams Brabant op het grondgebied van het Vlaamse Gewest (Tervuren, Kraainem Wezembeek-Oppeem).

Het materiele toepassingsgebied van de nieuwe heffing zelf is dan ook mede bepaald parallel aan het toepassingsgebied van de certificatenregeling, waarbij enkel de gesloten netten (hetzij de gewestelijke gesloten distributienetten, hetzij de federale gesloten industriële netten) als één afnamepunt worden beschouwd.

Op dat punt moet dan ook worden opgemerkt dat de arresten nr. 135/2012 en nr. 98/2013 wel degelijk relevant zijn: de energieheffing dient immers mede tot de financiering van het hernieuwbare energiebeleid en beleid m.b.t. rationeel energiegebruik wat juist conform die arresten op het land een exclusieve gewestbevoegdheid is *ongeacht het spanningsniveau*. Het argument van de federale regering dat dat de gewestelijke bevoegdheid uit artikel 6, §1, VII, f) en h) van de BWHI als het ware ondergeschikt is aan de federale bevoegdheid inzake het vervoer van gas en elektriciteit, omdat het een de aangelegenheden betreft die wegens hun technische en economische ondeelbaarheid een gelijke behandeling op nationaal vlak behoefde, als bedoeld in artikel 6, §1, VII, tweede lid, werd expliciet door het Hof verworpen. Het argument kan dan ook worden gemaakt dat een heffing die dient tot financiering ervan ook kan worden geacht binnen

die gewestelijke materiële bevoegdheden te vallen. Verder kan dan ook worden geconcludeerd dat een dergelijke ondeelbaarheid beperkt is tot het materiele toepassingsgebied waarover het gaat, en geen beperking kan inhouden van andere materiële bevoegdheden op het vlak van energie of belastingrecht. Er dient hierbij in herinnering worden gebracht dat het tractienet spoor ook geen materie betreft die door de federale regelgever werd aangeduid als een materie die conform artikel 170, §2, tweede lid GW aan de gewestelijke belastingbevoegdheid werd onttrokken.

Enkel het geheel van afnamepunten van een gesloten distributienet dat voldoet aan artikel 1.1.3, 56°/2, en van een net, vermeld in artikel 2, 41° van de federale Elektriciteitswet, wordt echter als één afnamepunt beschouwd. De heffing is in dat geval verschuldigd door de afnemer die volgens het toegangsregister titularis was van het afnamepunt op het transmissienet, het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit, het elektriciteitsdistributienet. Dit vloeit voort uit de adviezen van de VREG. De bijzondere problematiek van de gesloten distributienetten werd herhaaldelijk belicht door de Vlaamse energieregulator VREG in haar adviezen:

<http://www.vreg.be/sites/default/files/document/advice/adv-2014-04.pdf>

en

<http://www.vreg.be/sites/default/files/document/advice/adv-2015-04.pdf>

Bij gesloten distributienetten/industriële netten, waarbij meerdere afnemers zich achter slechts één afnamepunt bevinden, is over die individuele eindafnemers achter het ene afnamepunt geen verdere informatie beschikbaar. Bijgevolg was er een noodzaak in te gaan op bemerkingen die hieromtrent door de VREG werden geformuleerd in haar adviezen.

Deze adviezen werden gedurende de periode dat de eerste forfaitaire heffing, zoals ingevoerd via het programmadecreet van 19 december 2014 van toepassing was, niet gevolgd, maar in de praktijk bleek dat de bemerkingen van de VREG terecht waren, en dat er relevante zeer concrete redenen zijn om wat betreft de aangesloten op een gesloten distributienet één afnamepunt te beschouwen en de afnemer die volgens het toegangsregister de titularis is van het “gesloten distributienetafnamepunt” als heffingsplichtige aan te merken. De praktische en objectieve reden hiertoe is dat eenvoudigweg de achterliggende elektriciteitsafnemers niet gekend of geregistreerd zijn. Het is dan ook in concreto niet werkbaar voor elk van deze afnemers een eigen afzonderlijk afnamepunt in aanmerking te nemen. In het kader van het decreet van 18 december 2015 werden deze adviezen gevolgd. Ook dit decreet volgt op dit punt de stelling van de regulator. Indien een eenvoudige aanpassing mogelijk zou zijn, dan was dit overigens door de regulator wel aangeduid.

De regel dat per gesloten distributienet één afnamepunt in aanmerking wordt genomen is dus noodzakelijk gezien de onmogelijkheid tot een heffing over te gaan in hoofde van elk van de achterliggende afnemers en stoelt dus wel degelijk op een praktische reden. Aangezien de gesloten industriële netten, vermeld in artikel 2, 41° van de federale Elektriciteitswet het federale equivalent vormt van de Vlaamse gesloten distributienetten en met exact dezelfde problematiek worden geconfronteerd, wordt deze maatregel ook naar hen uitgebreid.

Deze argumentatie gaat echter niet op voor het tractienetspoor, dat principieel ook onder het toepassingsgebied van deze heffing valt. Vooreerst is dit juridisch gezien op basis van de federale Elektriciteitswet een apart type net (art. 2, 42° van de federale Elektriciteitswet). Het “tractienet spoor” is immers de elektrische installaties van de spoorweginfrastructuurbeheerder die nodig zijn voor de uitbating van het spoorwegnet, waaronder installaties voor het transformeren en overbrengen van elektrische stroom ten behoeve van de diensten van tractie, veiligheid, seinwezen, telecommunicatie, wissels en verlichting, onderstations en bovenleidingen, met uitzondering van de elektrische installaties van de achterliggende afnemers, aangesloten op het tractienet spoor. Het opzet en filosofie van dit net verschilt dan ook fundamenteel van gesloten netten. Ook de federale wetgever achtte zodoende dit net een *sui generis* net dat fundamenteel verschilt van de federale gesloten industriële netten. Tot slot kan hier wel degelijk een correcte identificatie van de achterliggende afnemer (namelijk de spoorwegnetbeheerder) worden gemaakt, zodat het argument om als één belastbaar afnamepunt te worden beschouwd, wat de

reden voor de vrijstellingsregeling is, hier niet opgaat. Meer nog, de federale wetgever heeft via de wet van 26 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake energie de omschrijving van wat het tractienet spoor inhoudt juist expliciet gewijzigd ten einde de elektrische installaties van de achterliggende afnemers expliciet ervan uit te sluiten.

- Wat het verschil in behandeling tussen enerzijds privé distributienetten, directe lijnen betreft versus de door de heffing belaste en in het ontworpen artikel 14.1.1, §1 vermelde netten betreft, stelt de Raad dat uit de verantwoording in de memorie van toelichting voortvloeit dat (toegelaten) privé distributienetten niet volledig worden vrijgesteld van de heffing: voor zover zij aangesloten zijn op één van de in het ontworpen artikel 14.1.1, § 1, 1° tot 4°, van het Energiedecreet vermelde netten, is op dat afnamepunt de heffing verschuldigd. Aldus worden privé distributienetten in de praktijk op dezelfde wijze behandeld als de in het ontworpen artikel 14.1.1, § 2, tweede lid, vermelde gesloten distributienetten en gesloten industriële netten waarvan het geheel van afnamepunten als één afnamepunt wordt beschouwd. Op grond hiervan kan inderdaad volgens de Raad worden aangenomen dat het verschil in behandeling doordat de ontworpen regeling niet van toepassing is op afnamepunten op directe lijnen en privé distributienetten, redelijk is verantwoord.
- De Raad meent dat aangaande artikel 3 en 4 van het ontwerp vragen rijzen met betrekking tot de verenigbaarheid van die regeling, en van de financiering van de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten in het algemeen, met het recht van de Europese Unie inzake staatssteun.

Het bestaande certificatsysteem maakt het voorwerp uit van een lopende heraanmelding bij de Europese Commissie. De vrijstellingsregeling uit artikel 7.1.10 en 7.1.11 zal het voorwerp zal uitmaken van een aparte aanmelding los van het systeem zelf. Artikel 3, 3° tot 7° van het ontwerp kadert in de in randnummer 189 van de EEAG voorziene mogelijkheid tot vrijstellingen, en zal in die aanmelding vervat zitten. Sowieso is de eerste toepassing ervan vis-à-vis de effecten op de quotumverplichting maar voorzien op 31 maart 2019, wat voldoende tijd voor de aanmelding overlaat, en tevens moeten de concrete modaliteiten nog via uitvoeringsbesluit worden vastgesteld.

- De Raad stelt dat in het ontworpen artikel 14.1.1, § 1, 4°, en § 2, tweede lid, van het Energiedecreet wordt verwezen naar “de federale Elektriciteitswet”. Die woorden worden evenwel niet gedefinieerd in het Energiedecreet. De Raad stelt dat ofwel een definitie moet worden ingevoegd in artikel 1.1.3 van het Energiedecreet, waarin wordt verwezen naar de wet van 29 april 1999, ofwel moeten in het ontworpen artikel 14.1.1, § 1, 4°, en § 2, tweede lid, van het Energiedecreet de woorden “federale Elektriciteitswet” telkens worden vervangen door de woorden “wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt”.

Er moet echter worden opgemerkt dat dezelfde term “federale Elektriciteitswet” reeds elders in het Energiedecreet (bijv. art. 7.1.6, art. 7.1.7 en art. 15.3.5/5) wordt gebruikt en dat dit wordt toegepast zonder problemen. Om die redenen heeft een aparte definitie in artikel 1.1.3, dat dan ook van toepassing is op die voormelde artikelen, dan ook de voorkeur op het gebruik van de volledige benaming van die wet in het ontworpen artikel 14.1.1.

- Tot slot maakte de Raad een opmerking met betrekking tot de inwerkingtredingsbepaling van het ontwerp, waarmee bij de redactie van het ontwerp rekening werd gehouden.

3. WIJZIGINGEN AAN DE TEKST VAN HET ONTWERPDECREET EN DE MEMORIE VAN TOELICHTING

De volgende aanpassingen werden aan het ontwerp van decreet doorgevoerd:

- In artikel 2 van het ontwerpdecreet wordt n.a.v. het advies van de Raad bijkomend een definitie van het begrip “federale Elektriciteitswet” ingevoerd.
- Uit overleg met enerzijds de in Febeg gegroepeerde toegangshouders/leveranciers en anderzijds met de elektriciteitsdistributienetbeheerders blijkt dat zij onmogelijk tegen 1 januari 2018 hun systemen al kunnen aanpassen en een correcte gegevensoverdracht kunnen opstellen om de benodigde gegevens aangaande een correcte identificering van residentiële afnemers, als bedoeld in het ontwerpdecreet, te kunnen opzetten.

Om tegemoet te komen aan het feit dat omwille van een aantal administratieve redenen eigen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de toegangshouders/leveranciers de inning van de energieheffing vanaf 1 januari 2018 gedurende de beginperiode administratief complex zal zijn, wordt als overgangsbepaling (artikel 10) bepaald dat de eerste doorstortingen door de toegangshouders aan Vlabel pas moet gebeuren in juli 2018. Deze bepaling doet echter geen afbreuk aan het temporele toepassingsgebied van de heffing zodat de heffing in hoofde van elke heffingsplichtige van kracht gaat en verschuldigd is vanaf 1 januari 2018, maar het geeft de toegangshouders de nodige ruimte om vanaf januari 2018 een correcte inning te organiseren. Rectificaties kunnen dan indien nodig gebeuren op eigen initiatief van de toegangshouder wanneer deze zelf een foutieve aanrekening vaststelt of bij klacht vanwege de heffingsplichtige conform de procedure uit 14.2.2, §1/1, vierde lid.

Deze overgangsbepaling is echter enkel van toepassing voor de nieuwe middels dit decreet ingestelde heffing. Zij is dan ook niet van toepassing op de gevolgen van de inning van de door het Gr. Hof vernietigde heffing. Wat de heffingsjaren 2016 en 2017 betreffen, waarvan de gevolgen van de vernietigde bepalingen met toepassing van artikel 8, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof werden gehandhaafd, blijft de normale innings- en doorstortingswijze onverkort van kracht.

- Aangezien de toegangshouders/leveranciers de gegevens inzake domicilie niet ter beschikking hebben, en ook niet rechtstreeks kunnen controleren wordt voorzien in een aantal maatregelen:
 - De elektriciteitsdistributienetbeheerders worden belast met het verstrekken van de nodige gegevens aan de toegangshouders/leveranciers (zie infra);
 - Wat het onderscheid betreft tussen residentiële en niet-residentiële afnemers op laagspanning, wordt dit onderscheid met betrekking tot elk afnamepunt voor toepassing van elke heffingsmaand gemaakt aan de hand van de situatie zoals deze van toepassing was op de eerste dag van die maand. Het afnamepunt in kwestie behoudt deze status tot en met de laatste dag van diezelfde maand, en dit ongeacht eventuele verandering van de identiteit of status van de houder van het afnamepunt.
 - Indien in de loop van een maand een afnamepunt aangesloten op één van de netten, vermeld in het artikel 14.1.1, §1, wordt weggenomen, dan wordt het tarief, vermeld in artikel 14.1.2, toegepast pro rata temporis voor de periode dat het afnamepunt tot de categorieën, vermeld in het artikel 14.1.2, eerste lid, behoort.
 - Indien in de loop van een maand een nieuw afnamepunt wordt aangesloten op één van de netten, vermeld in artikel 14.1.1, §1, dan is de heffing voor dat afnamepunt voor het eerst verschuldigd vanaf de eerste dag van de maand volgende op de aansluiting.
 - Indien in de loop van een maand een afnamepunt wordt aangepast waardoor het van spanningsniveau verandert, dan is het tarief van de spanningscategorie waartoe het na wijziging behoort, vermeld in artikel 14.1.2, eerste lid, voor het eerst verschuldigd vanaf de eerste dag van de maand volgende op de wijziging.

- Er wordt n.a.v. overleg met Febeg en de elektriciteitsdistributienetbeheerders een nieuw artikel 9 opgenomen. Aangezien de toegangshouders de gegevens inzake domicilie niet ter beschikking hebben, en ook niet rechtstreeks kunnen controleren, zal, naar analogie van de uitwisseling van gelijkaardige gegevens die tot en met de opheffing van de regeling m.b.t. de toekenning van de gratis kilowattuur plaatsvond, elke elektriciteitsdistributienetbeheerder op maandelijkse basis de nodige informatie aan de toegangshouders/leveranciers overmaken.

Als overgangsmaatregel dient elke elektriciteitsdistributienetbeheerder eerst uiterlijk de vijftiende dag van elke maand iedere toegangshouder op de hoogte brengen van het feit of er op het adres van de afnamepunten waarvoor die toegangshouder als dusdanig in het toegangsregister van die elektriciteitsdistributienetbeheerder staat geregistreerd op de eerste dag van de vorige maand minstens één natuurlijke persoon was gedomicilieerd. Vanaf 1 januari 2019 zal de standaardregeling van toepassing worden waardoor die netbeheerder echter uiterlijk de eerste dag van elke maand het feit moet doorgeven of er op het adres van die afnamepunten op de eerste dag van de vorige maand minstens één natuurlijke persoon was gedomicilieerd.

Elke elektriciteitsdistributienetbeheerder doet voor die taak een beroep op de gegevens uit een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Hieronder wordt minstens verstaan de Kruispuntdatabank van de Sociale Zekerheid en het Rijksregister. De elektriciteitsdistributienetbeheerders bekomen van het Rijksregister voor die afnamepunten de NAW-gegevens, te weten naam, adres, en woonplaats, en het rijksregisternummer en kunnen die gebruiken bij de volgende periodieke koppelingen met het rijksregister. Hiervoor zullen zij echter eerst een machtiging bij de privacycommissie moeten aanvragen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de procedure van bovenvermelde kennisgevingen.

Als een residentiële afnemer op basis van de gegevens, vermeld in het eerste lid, onterecht het tarief, vermeld in artikel 14.1.2, eerste lid, 1°, b, werd aangerekend, dan bezorgt de betrokken residentiële afnemer aan diens toegangshouder een bewijs waarin aangegeven is dat hij of een andere natuurlijke persoon op de eerste dag van de betrokken heffingsmaand op het adres van het afnamepunt gedomicilieerd was. De toegangshouder corrigeert de aanrekening van de heffing overeenkomstig en stuurt een correctie naar het toegangsregister.

- Een aantal gesloten distributienetten (gewestelijk) en gesloten industriële netten (federaal) hebben op dit moment een aanvraag lopende bij de daartoe bevoegde autoriteiten om als dusdanig worden erkend. Voornamelijk wat betreft de voormelde federale netten betreft deze aanvraagprocedure echter een lange en contentieuze procedure die in sommige gevallen al meer dan een jaar loopt. Het wordt daarom niet billijk geacht om die netten die al een aanvraag hebben lopen op een andere wijze te behandelen dan reeds erkende gesloten distributienetten en gesloten industriële netten, te meer daar die geviseerde netten in de feite reeds zo functioneren. Daarom wordt als overgangsmaatregel bepaald dat dergelijke netten toch conform artikel 14.1.1, §2, tweede lid worden behandeld op voorwaarde dat de daartoe bevoegde autoriteit tegen uiterlijk 1 januari 2021 een gunstige beslissing m.b.t. hun status als gesloten distributienet of gesloten industrieel net neemt. In het geval dat dergelijke beslissing op die datum uitblijft of de aanvraag reeds is afgekeurd, is echter voor die afnamepunten in kwestie het tarief verschuldigd dat zou zijn aangerekend wanneer er nooit een aanvraag tot erkenning had geweest. In dat geval zorgt de Vlabe voor een bijkomende aanslag.
- De inwerkingtredingsbepaling wordt aan het advies van de Raad aangepast.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL VAN BESLISSING OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE OVERHEID

In het kader van de begrotingsopmaak 2018 werd beslist de energieheffing te hervormen en de inkomsten 2017 maximaal aan te wenden voor het wegwerken van de stock aan groenestroom- en warmtekrachtcertificaten bij de netbeheerders. De Vlaamse Regering heeft beslist om hiervoor in het Energiefonds in 2017 bijkomend nog 300 miljoen euro te reserveren, 250 miljoen euro voor vergoedingen aangaande de opkoop van warmtekrachtcertificaten en 50 miljoen voor vergoedingen aangaande de opkoop van groenestroomcertificaten door de elektriciteitsdistributienetbeheerders.

Een aantal onvoorziene recente evoluties hebben er toe bijgedragen dat die verhouding 250/50 onder druk komt te staan. De distributienetbeheerders hebben immers in november 2017 nog een aantal veilingprocedures opgestart en afgerond die een invloed hebben op de grootte van de hoeveelheid certificaten die ze in stock hebben.

Eind november 2017 en rekening houdend met lopende veilingprocedures die op kort termijn zouden worden afgerond, hebben de distributienetbeheerders daardoor de volgende stock groenestroomcertificaten in portefeuille:

- Infrax: 513.000
- Eandis: 911.000

Totaal: 1.424.000 certificaten (boekwaarde: 125.312.000 euro)

Met een voorzien budget van 250 miljoen euro zouden de vroeger gebankte warmtekrachtcertificaten (527.618 certificaten aan boekhoudkundige waarde van 27 euro) en 11.787.715 andere certificaten (boekhoudkundige waarde van 20 euro per certificaat) bij de distributienetbeheerders kunnen worden vergoed en uit de markt gehaald. Eind november 2017 en rekening houdend met de veilingprocedures die op korte termijn zouden worden afgerond, hebben die distributienetbeheerders nog de volgende stock warmtekrachtcertificaten in portefeuille:

- Infrax: 1.881.000
- Eandis: 9.180.000

Totaal: 11.061.000 euro (boekwaarde van ongeveer 225 miljoen euro)

De huidige stock warmtekrachtcertificaten volstaat dus niet voor de volledige besteding van het vooropgestelde budget, aangezien hiervoor werd gerekend met een stock van 12,5 miljoen warmtekrachtcertificaten.

Teneinde het door de Vlaamse Regering afgesproken bedrag aangaande de besteding van de middelen afkomstig van de energieheffing, zijnde 300 miljoen euro, te besteden aan de vergoeding van certificaten, wordt voorgesteld het bedrag anders op te delen en 220 miljoen euro te voorzien voor de vergoeding van de netbeheerders aangaande de opkoop van warmtekrachtcertificaten en 80 miljoen euro voor de vergoeding aangaande de opkoop van groenestroomcertificaten.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSKADER EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er worden aan het ontwerp van decreet geen wijzigingen aangebracht die een impact op de lopende processen en activiteiten of een impact op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

6. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er worden aan het ontwerp van decreet geen wijzigingen aangebracht die een weerslag op de lokale besturen hebben.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energiehelling, en aan de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, ermee te gelasten het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energiehelling, met bijhorende memorie van toelichting, zoals opgenomen als bijlage 1, in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

Bart TOMMELEIN

Viceminister-president van de Vlaamse Regering

Vlaams minister van Financiën, Begroting en Energie

Bijlagen:

- Ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de WKK-doelstellingen en de energiehelling + bijhorende memorie van toelichting
- Advies nr. 62.377/3 van 1 december 2017 van de afdeling Wetgeving van de Raad van State